Arva

Regionalt kraftforum Nordland
Sikkerhet og beredskap

ONSDAG 25. FEBRUAR 2026

Eirin Kjølstad

Arva

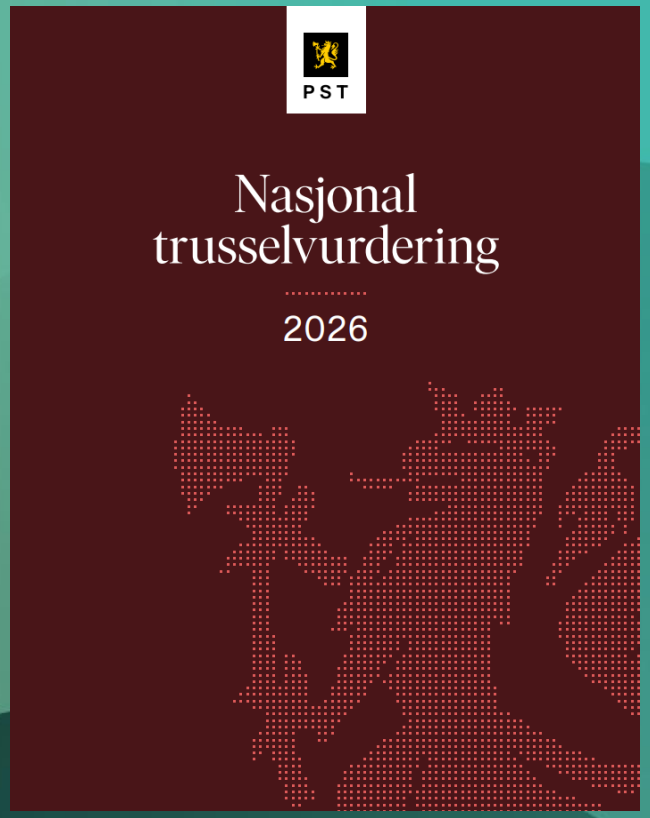

Nye nasjonale trusselvurderinger, av 06.02.26

arva.no

Oppsummering fra etterretningstjenesten

- Sikkerhetssituasjonen er mer spent enn på lenge.
- Russland og Kina trekkes frem som de mest betydningsfulle statlige utfordrerne.
- Etterretning, påvirkning og andre hybridmetoder brukes for å påvirke Norge og allierte. De tar stadig større sjanser og metodene blir mer sofistikerte.
- Cyberoperasjoner og digitale angrep mot norsk infrastruktur og kommunikasjonssystemer blir pekt på som særlig viktig.
- Statlige aktørers etterretningstjenester forventes å forsøke å innhente informasjon, påvirke opinion og beslutningstaking samt rekruttere kontakter i Norge.

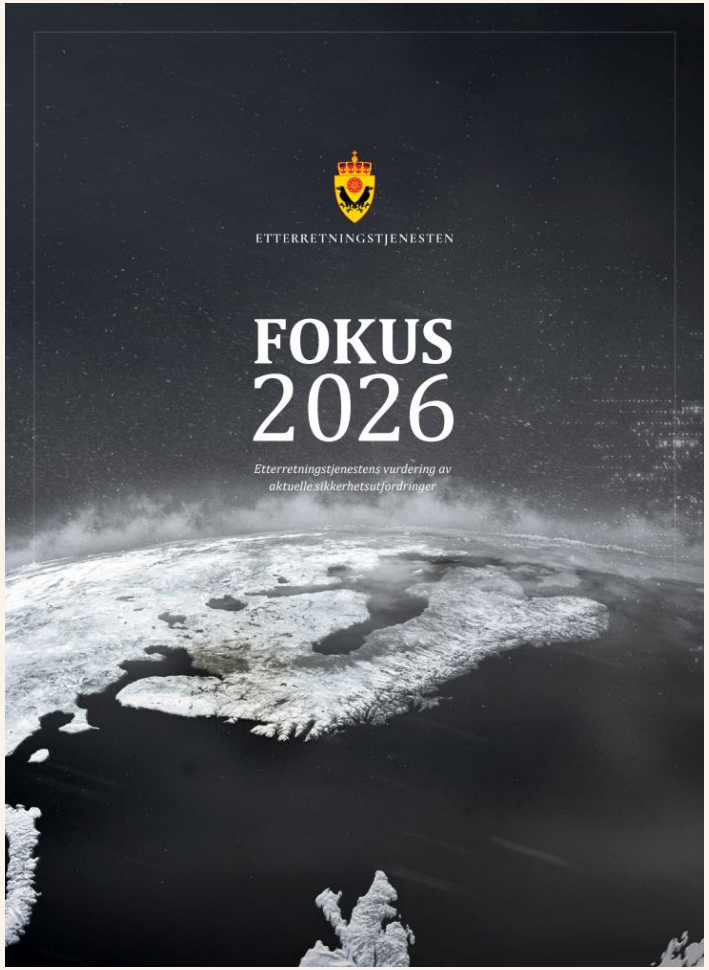

Oppsummering fra PST

1. Truslene er vedvarende – ikke episodiske.
2. Tiltak må være forebyggende, ikke bare reaktive.
3. Sikkerhet er et delt ansvar (stat, kommune, virksomhet, sivilsamfunn = totalforsvaret)

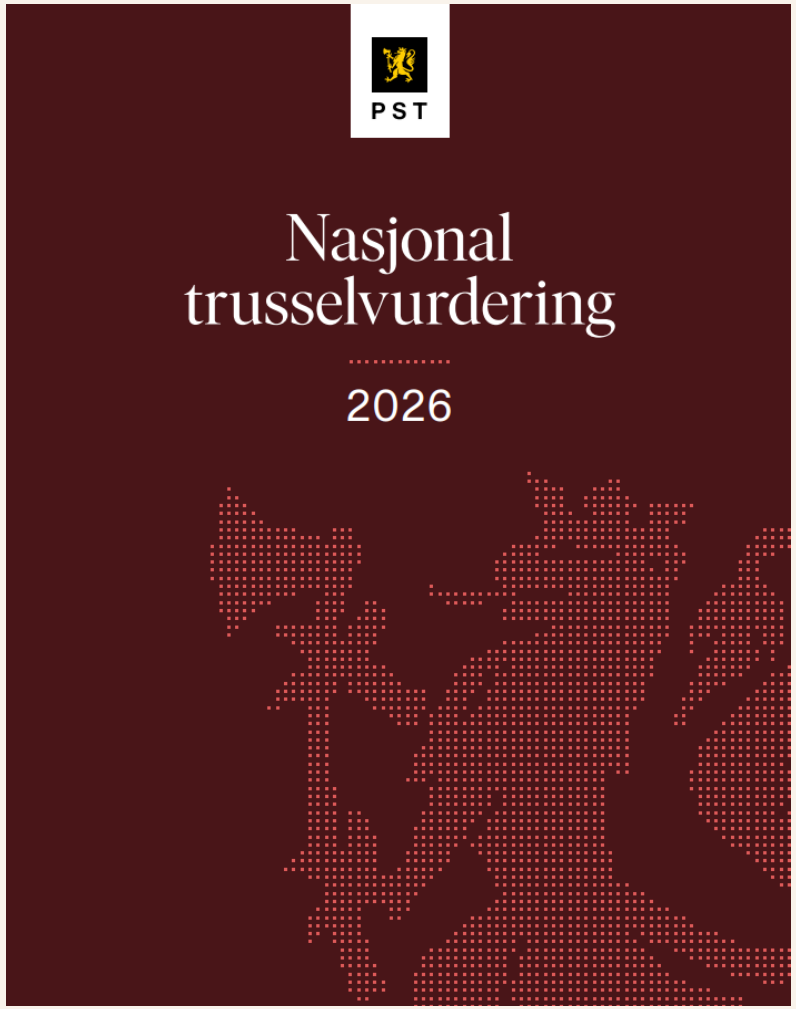

PST - fortsettelse

Tiltak på myndighets- og forvaltningsnivå
Styrket kontraetterretning: Lavere terskel for å gripe inn tidlig (også før lovbrudd er fullført).

Beskyttelse av beslutningsprosesser: Mer opplæring, mer sikkerhetsklarering, mindre naivitet.

Tiltak rettet mot offentlige og private virksomheter
Sikring av kritisk infrastruktur: energi, telekom, transport, havner samt rom- og satellittjenester er særlig utsatt.
Virksomheter må tåle bortfall, sabotasje og langvarig press.

Mer / bedre: Fysisk sikring, redundans, leverandørkontroll, rapportering av mistenkelige hendelser, grunnsikkerhet; mtp. cyber- og informasjonssikkerhet. Tettere kobling mellom 'sikkerhetsmiljøer' (IT & OT, fysisk, personell & kultur).

Tiltak rettet mot enkeltpersoner og samfunn
Forebygging av rekruttering og press: Økt veiledning til personer med tilgang til sensitiv informasjon.
Lav terskel for å kontakte PST:
Taushet er farlige enn feilvurdering.
Motvirkning av ekstremisme og radikalisering:
Samarbeid med lokale miljø med tidlig varsling i skole, kommune og politi. Målrettet oppfølging av unge i risikosonen.

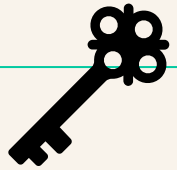

Tverrsektorielt samarbeid
Ingen aktør kan løse dette alene.
Vektlegger informasjonsdeling, felles øvelser og situasjonsforståelse. Spesielt mellom politi, forsvar, kommuner og næringsliv.

Tidligere inngripen, bredere ansvar og høyere beredskap i hele samfunnet

Oppsummering fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

- Norske virksomheter må gjøre mer enn å forstå trusselbildet. Man må ha (eller få på plass) **et helhetlig sikkerhetsstyringssystem** som inkluderer organisatoriske, fysiske, tekniske og menneskelige tiltak.
- **Forebyggende sikkerhetsarbeid** er helt avgjørende i et omskiftelig trusselbilde. Selv om trusselnivået varierer over tid, er behovet for risikoreduserende tiltak fast.
- **Funn: Mangelfull sikkerhetsstyring** er et gjennomgående problem hos norske virksomheter; det handler om mer enn teknologi – roller, kompetanse og oppfølging internt må på plass. Implementering av faktiske tiltak, samt videreutvikling og oppfølging av disse vektlegges høyere i denne rapporten.

NSM: Det digitale risikobildet

- Innføringen av digitalsikkerhetsloven skjerper kravene til digital sikkerhet for flere virksomheter, inkl kraftnettselskap.
- Merk; denne omfatter også operasjonell teknologi. Derfor må arbeid med OT-sikkerhet også inngå i det helhetlige digitalsikkerhetsarbeidet (på lik linje med øvrige digitale systemer).
- Nytt; operasjonell teknologi beskrives som en del av angrepsflaten.

Hjem, kjære hjem

- Nordland, Troms og Finnmark har historisk vært preget av **spenninger knyttet til blant annet sentrum– periferi-relasjoner**
- Sårbarheten tilknyttet polariseringen kan forsterke effekten av målrettede informasjons- og påvirkningsoperasjoner.
- I nord er kommunenes **økonomiske handlingsrom ofte begrenset**, og behovet for næringsutvikling er stort.
- Manglende **redundans forsterker sårbarheter**, og i mange tilfeller finnes det kun én aktuell lokasjon, én forsyningslinje eller én aktør, noe som gjør både system og lokalsamfunn utsatt ved målrettet sabotasje eller oppkjøp med skjult agenda.

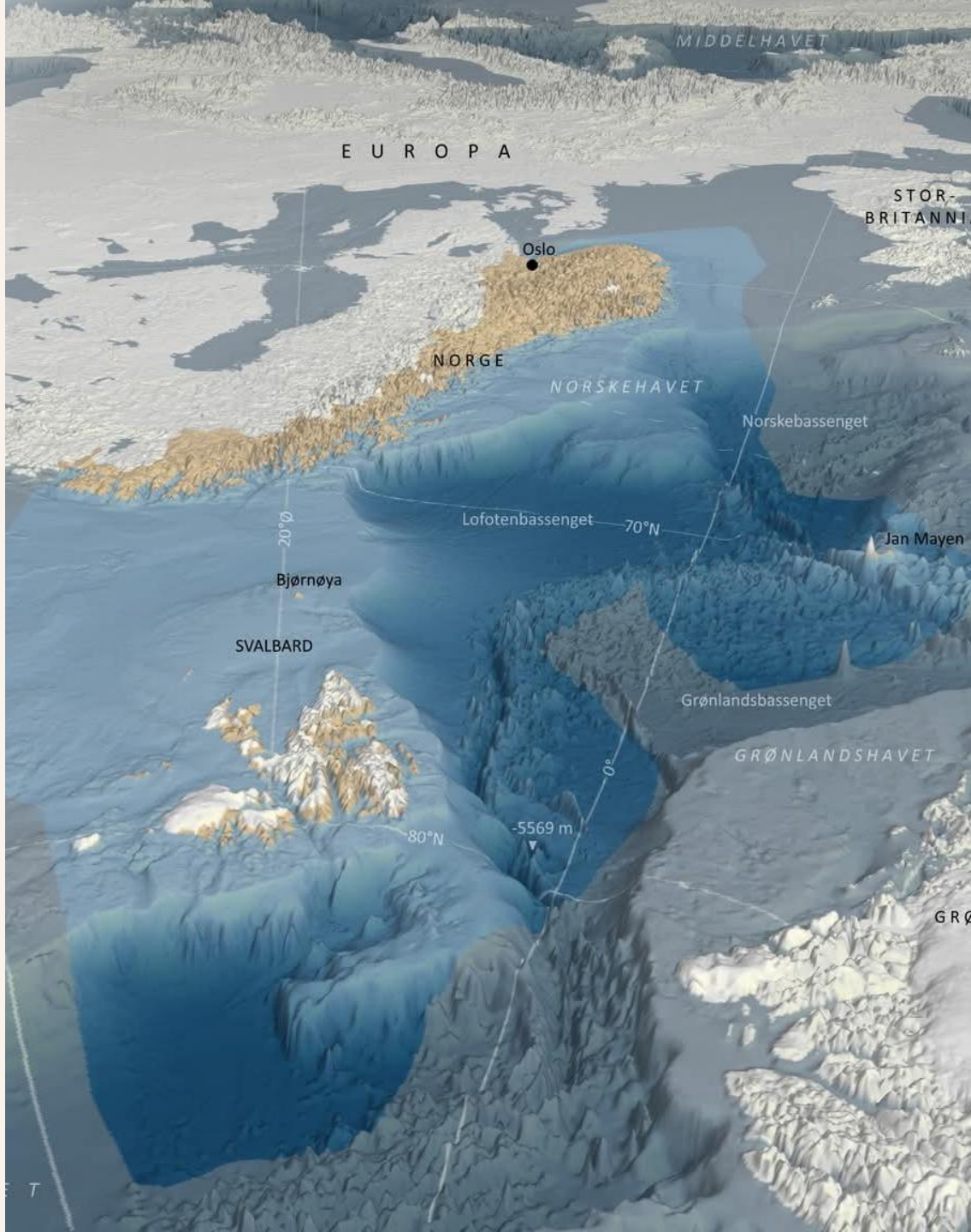

Hjem, kjære hjem

- De siste årene har Nord-Norge, og spesielt Lofoten og Tromsø, opplevd en **kraftig økning i turisme**.

.

- Nordland og Troms- har flere **skjermingsverdige forsvarsinstallasjoner** som er sentrale for Norges og NATOs forsvar, noe som skiller seg fra store deler av landet. I tillegg er det rominstallasjoner, samt olje- og gassvirksomhet i området.

- Dette, i kombinasjon med det stadige **gjennomtrekket av turister**, gjør at det er vanskelig å skille på aktivitet nær skjermingsverdige objekter og områder, særlig langs hovedferdselsårene i distriktet.

- **Kartlegging av infrastruktur kan skje fordekt** under sivil turisme eller fiskeri.

Politiet fortviler over russerbåter:

Fant radiosendere og hemmelige spionasjelister

KIRKENES (TV 2): Politiet i Finnmark mistenker at russiske fiskebåter er involvert i smugling og etterretningsarbeid, men får ikke kontrollere dem.

FRITT LEIDE: Til tross for sanksjoner, får russiske fiskeb

Hammerfest

Avdekket kameraer som overvåket Melkøya: Utenlandsk firma skal stå bak

Ønsker å orientere om at det hos ett av nettselskapene i våre nærområder har skjedd en sabotasjehendelse, denne uka.

Hva har skjedd

Låsen til en mastetrafo ble brutt opp og bryteren ble betjent, noe som førte til strømbrudd i ett boligfelt.

Dernest har politiet vært på stedet for undersøkelser, og nettselskapet har hatt inspeksjon av nærliggende nettstasjon og kraftverk – samt beredskapslager.

Varslingsvei i denne saken var til beredskapsleder, via overordnet vakt.

Relevans for Arva, og deg

PST har vurdert sabotasjetrusselen mot norsk kritisk infrastruktur som sannsynlig i 2025.

Denne hendelsen kunne like gjerne rammet vår virksomhet, og ledelsen velger derfor å videreformidle bredt.

Vil derfor minne samtlige ansatte om å utvise årvåkenhet, samt å be om at medarbeidere melder fra hvis de ser ukjent aktivitet nært våre anlegg og infrastruktur.

Hjem, kjære hjem

- Mange kommuner i nord har **etablert samarbeid med nabokommuner** innenfor ulike tjenester og beredskap. Disse ordningene er ofte **sårbare** for samtidige hendelser, ettersom de ikke nødvendigvis er dimensjonert for at flere kommuner skal rammes av det samme problemet samtidig.

- Bodø og Tromsø kommune har en rekke **knutepunktsfunksjoner for resten av sine respektive fylker**; som spesialisthelsetjenestetilbud, universitetsmiljøer med forskning, kommunikasjonstilbud med fly og hurtigbåter med mer.

- Av disse årsakene er **våre omgivelser og vertskommuner særskilte mål for både påvirkning, etterretning og spionasje**. Våre naboland sine nye NATO-medlemskap, kapasitet og kapabilitet innen sikkerhet og beredskap, den strategiske plasseringen i nordområdet, de rike naturressursene og åpenheten i demokratiet er også årsaker til at trusselaktører vil holde seg orientert her.

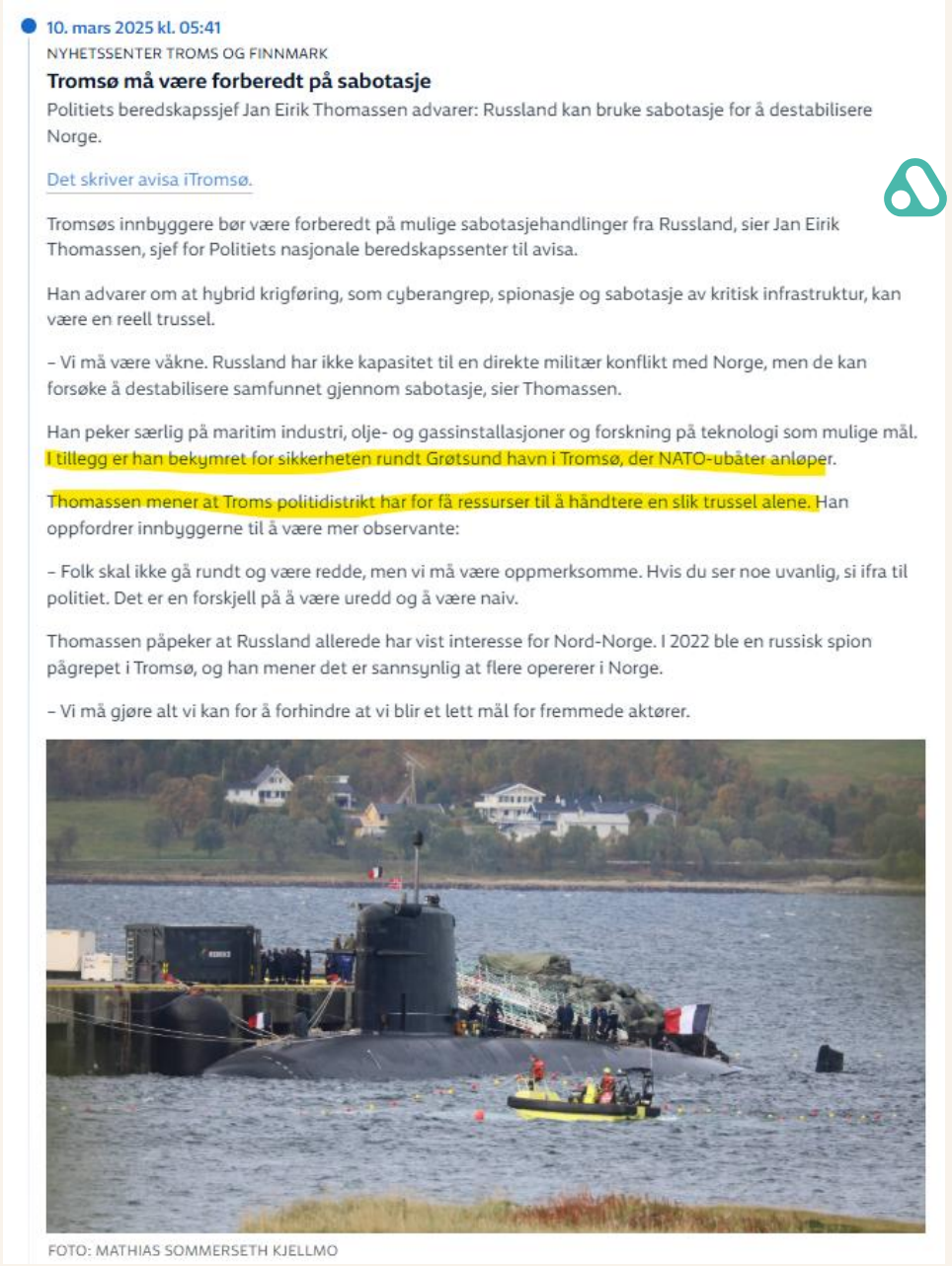

10. mars 2025 kl. 05:41

NYHETSSENTER TROMS OG FINNMARK

Tromsø må være forberedt på sabotasje

Politiets beredskapssjef Jan Eirik Thomassen advarer: Russland kan bruke sabotasje for å destabilisere Norge.

Det skriver avisa iTromsø.

Tromsøs innbyggere bør være forberedt på mulige sabotasjehandlinger fra Russland, sier Jan Eirik Thomassen, sjef for Politiets nasjonale beredskapssenter til avisa.

Han advarer om at hybrid krigføring, som cyberangrep, spionasje og sabotasje av kritisk infrastruktur, kan være en reell trussel.

– Vi må være våkne. Russland har ikke kapasitet til en direkte militær konflikt med Norge, men de kan forsøke å destabilisere samfunnet gjennom sabotasje, sier Thomassen.

Han peker særlig på maritim industri, olje- og gassinstallasjoner og forskning på teknologi som mulige mål. I tillegg er han bekymret for sikkerheten rundt Grøtsund havn i Tromsø, der NATO-ubåter anløper.

Thomassen mener at Troms politidistrikt har for få ressurser til å håndtere en slik trussel alene. Han oppfordrer innbyggerne til å være mer observante:

– Folk skal ikke gå rundt og være redde, men vi må være oppmerksomme. Hvis du ser noe uvanlig, si ifra til politiet. Det er en forskjell på å være uredd og å være naiv.

Thomassen påpeker at Russland allerede har vist interesse for Nord-Norge. I 2022 ble en russisk spion pågrepet i Tromsø, og han mener det er sannsynlig at flere opererer i Norge.

– Vi må gjøre alt vi kan for å forhindre at vi blir et lett mål for fremmede aktører.

FOTO: MATHIAS SOMMERSETH KJELLMO

- Sitat:

«Det som en gang var god nok beredskap, er ikke godt nok lenger»

Kristian Markegård, tilsyn- og beredskapsdirektør i NVE

Endringer i Kraftberedskapsforskriften

- Selskapene skal dimensjonere reparasjonsberedskapen basert på egne risikovurderinger
- Nettselskaper må i tillegg planlegge for sabotasje mot minst to anlegg samtidig, samt sabotasje mot andre KBO-enheter
- Beredskapsmyndigheten kan pålegge KBO-enheter å ta hensyn til andre særskilte ekstraordinære forhold i sin dimensjonering, utover det som følger av bestemmelsen

Sikkerhet og beredskap

NVE ønsker endringer i beredskapsregler: Dette betyr det for kraftbransjen

I høst har NVE gått igjennom en rekke krav knyttet til beredskap i kraftsektoren. Nå skal de sende inn et høringsforslag om oppdatering av kraftberedskapsforskriften.

NVE ønsker endringer i flere beredskapskrav i kraftsektoren. Direktør for tilsyn og beredskap i NVE, Kristian Markegård, forteller Europower at endringene kan få flere konkrete konsekvenser for aktører i bransjen.

Foto: Eivin Kristensen Vangsnes

Hvilke krav stiller Kraftberedskapsforskriften til øvelser?

- **§ 2-7.*Øvelser***
  - *KBO-enheter **skal** gjennomføre øvelser med slikt innhold og omfang at KBO-enheten vedlikeholder og utvikler sin kompetanse til å håndtere alle aktuelle ekstraordinære situasjoner. KBO-enheter **skal** ha en flerårig øvelsesplan og gjennomføre **minimum én årlig øvelse***

- Fra veileder til hvordan planlegge og gjennomføre øvelser innen energiforsyningen:
  - *Øvelsene skal dekke relevante tema i forhold til forskriftens virkeområde*
  - *Dersom behovet for å kunne opprettholde enhetens kompetanse tilsier hyppigere øvelser, skal dette fremgå av øvingsplanen og nødvendige øvelser skal tilrettelegges og gjennomføres*

Øvelser

Tema

- Løsepengeangrep
- Større utfall linje/stasjon
- Svikt i IT systemer
- Brudd på samband
- Naturhendelse jord eller snøskred
- Alvorlig ulykke med eksterne
- Alvorlig ulykke med interne
- Informasjon på avveie

Type øvelser

- Spill
- Simuleringer
- Diskusjonsøvelser
- Fullskala/test
- Diskusjon

Samarbeidspartner

- Statsforvalter
- Fylkesberedskapsråd
- Politi
- Forsvaret
- Telecom aktører
- Kommuner
- Lokale nettselskaper (KBO)

Øvelse øvelse øvelse

- Alle sikkerhetstiltak må testes, kontrollere og øves; det er viktig å sjekke at de kan fungere som tiltenkt og at trene slik at de blir korrekt iverksatt dersom en hendelse skulle oppstå.

Arva